

Christ the King Primary School

Ngakchia Himnak Pawlasi

*Brendan Gill(Sianguk), Vicki McNamara (Sianguk Airawltu), Cathie Devery
(Siangngakchia Thatnak lei Hruaitu)*

Pawlasi Chiah Nithla: Hniang (August) 2016

A liamcia i a biapimi zohfel thannak Nithla: Pawlasi Thar 2016

Hmailei i a biapimi zohfel thannak Nithla: Hniang 2017

A Chung ummi

1. Biahmaithi
2. Pawlasi aa Tinhmi
3. Phungning pawl
4. Hi Pawlasi chung i hmanmi a sullam pawl
5. Pawlasi lei Biakamnak pawl
6. Tavuan pawl le A bu in riantuannak lei Tawltrelnak pawl
 - 6.1 Sianginn Hruainak lei Tavuan pawl Lamhmuhsaknak
 - 6.2 Sianginn Zung riantuantu i Tavuan pawl Lamhmuhsaknak
 - 6.3 A bu in riantuannak lei Tawltrelnak pawl
7. Kan Sianginn Zung riantuantu i Ruahchannak- Ngakchia Himnak Ziaza lei Upadi
8. Siangngakchia Himnak le Teltumnak
9. Ripawt peeknak le Bialehnak
10. Sianginn Zung riantuantu laaknak le Tuaktaannak
11. Ngakchia Himnak- Sianginn Zung riantuantu caah Fimcawnnak le Cawnpiaknak
12. Tih a nung ngaimi Lairelnak
13. Aa Tlakmi Upadi Sernak
14. Pehtlaihna a ngeimi Pawlasi pawl
 - 14.1 Katholik Fimcawnnak Melbourne Pawlasi pawl
 - 14.2 Sianginn Pawlasi pawl
15. Pawlasi Nawlbuarnak
16. Hi Ngakchia Himnak Pawlasi Zohfelthannak
17. Chirchanhmi pawl

[about:blank](#)

1. Biahmaithi

Christ the King Primary School: Zumhnak a ngeimi mibu nih kan i dannak kha kuhchihnak he ruahchannak chungah kan nung ti i kan cawn ti bantukin

Christ the King Primary School ah kan sianginn i a hrampi le a biapi bikmi tavuan a si bantukin ngakchia le mino pawl zohkhenhnak, himnak le thatnak cu kan i tlaih. Kan biakammi cu Jesuh Khrih cawnpiaknak le riantuannak chungin a hung chuakmi dawtnak, dinfelnak le thiannak thawngtha a muru kha minung paohpaoh caah lak ding a si ([CECV Ngakchia Himnak Caah Biakammi Chuahnak](#)).

Mi nung pumpaak pakhat cio nih thilri lei le thlarau lei an herhmi pawl cu Khrih Cawnpiaknak i a muru ah an um i, cu ruangah Katholik Sianginn i aa tinhmi cu minung cawithlirnak kha a si (Mizapi caah Katholik Fimcawnnak 1997, n. 9).

[Victoria Acozah Vuanci rian he aa pehtlaimi Nawlchuahnak No 870](#) i a herhmi pawl he aa tlak in, **Christ the King Primary School** nih ngakchia volhpamhnak 'in khawh lonak' nunphung a chiah i hihi bawmh dingah a tlawmbikmi Ngakchia Himnak lei Tahnak pawl a chiah cang.

2. Pawlasi aa Tinhmi

Hi pawlasi nih aa tinhmi cu kan sianginn ah siangngakchia dihlak i zohkhenhnak, himnak le ngandamnak caah **Christ the King Primary School** i a thawngmi biakam langhternak caah si. Hi nih hin kan sianginn pawngkam, sianginn umnak chung, awnlai le sianginn nih peekmi a dang hmun pawl ah volhpamhnak a phunphun telhchih in siangngakchia pawl kha harnak chungin him tein chiah dingah a timhtuah i pawlasi, ningcang le tuaktaan ning pawl i a tungtlang kha a langhter.

[Vuanci rian he aa pehtlaimi Nawlchuahnak No 870](#) chungah a um bantukin Victoria Ngakchia Himnak lei Tahnak hna ah a herh khunmi pawl telhchih in hi pawlasi cu Victoria pyine chungah aa tlak ningin a herhmi upadi sermi a si tiah cohlan a si.

Hi pawlasi pawl cu sianginn i riantuantu pawl, mah lungtho tein riantuan piaktu pawl, khawntarek a latu pawl le tlangbawi pawl telhchih in sianginn zung riantuantu caah hman a si.

3. Phungning pawl

Katholik sianginn pawl cu ngakchia le mino pawl upat peeknak, an chimmi pawl ngaih piaknak le an himnak le kan him tiah an i ruahnak hmun, a tungmertu sianginn pawngkam pawl kha sersiam dingin ziaza lei, phungphai lei le tuah dingin i sehchihmi tavuan an ngei ([CECV Ngakchia Himnak Caah Biakammi Chuahnak](#)).

Christ the King Primary School ah a tanglei phungning pawl nih ngakchia himnak caah kan biakamnak cu a thawnter:

- Volhpamhnak a phunphun le zeirel lonak chungin himnak le runvennak ngeih kha a biapimi covo a si bantukin siangngakchia dihlak nih hmuh awk ah an i tlak.
- Kan sianginn riantuannak pawl cu chungkhar pawl le mibu pawl he rian a tuanti mi a si i biakhiahnak tuahnak kongkau ah rian ngei an si, a hleiin ngakchia himnak le runvennak cungah a cang dingmi pawl kong ah.
- Siangngakchia dihlak nih an pumpaak himnak kongkau, an nulepa/cawmkengtu/zohkhenhtu pawl he riantuan tinak ah felfai tein tuaktaannak le ningcang tein fimcawnnak nawl an ngei.
- Cachimtu le a chimlomi zungriantuantu pawl, tlangbawi pawl, mah lungtho tein riantuan piaktu pawl le khawntarek a latu pawl telhchih in kan sianginn chung i upa dihlak cu ngakchia le mino pawl zohkhenh

ding, an thatnak kha a thatnak lei kap in cawisan piak ding le harnak asilole volhpamhnak a phunphun in runven ding kha tavuan kan ngei dih.

- Siangngakchia pawl i zohkhenhnak, ngandamnak le runvennak caah pawlasi, zulh hnga dingmi le ziaza lei upadi pawl cu upa le ngakchia le mino pawl karlak i pehtlainnak ah zumh awktlak, upat awktlak le bochan awktlak sinak cungah aa hngat.
- Pawlasi pawl le a takin tuanmi pawl nih a herhmi upadi sermi he aa tlaknak le Khrihfabu, acozah pawl, palik le minung riantuan piaktu phu pawl he riantuantinak kha a langhter.
- Harnak a um ko tiah lunghrinhmi asilole phuanmi dirhmun hna ah aa telmi minung vialte cu zawnruehnak, hmaizahnak le upatnak he conggramh ding hrimhrim an si.
- Zung riantuantu pawl, tlangbawi pawl, mah lungtho tein riantuan piaktu pawl, khawntarek a latu pawl, nulepa le siangngakchia pawl nih ngakchia himnak kongah an duhmi kha zalong tein an hal khawh i cu pawl cu sianginn hruainak lei nih biatak tein an tawlrel lai ti kha hngalh ding a si.
- Thawngpaang theihnak nawl a ngeimi asilole thanh a herhmi sinah thawngpaang cu phungning in maw ziaza lei cawnpiak ning phun in maw pakhat khat in thanhnak he aa tlakmi a thlithup sinak chiah a si lai.

4. Hi Pawlasi chung i hmanmi a sullam pawl

Ngakchia: Ngakchia asilole mino cu sianginn ah siangngakchia bantukin minkhumh cangmi a si.

Ngakchia volhpamhnak ah aa telmi cu:

(a) ngakchia sinak he aa ralkalhmi tuahsernak pakhat khat aa telmi ah:

(i) nu le pa sinak lei sualnak

(ii) **Sualnak Upadi 1958** i phunthen 49B(2) tangah sualnak pakhat (nu le pa sinak lei sualnak)

(b) ngakchia cungah harnak peeknak:

(i) taksa lei zaang ennak

(ii) lungnuamh bak lonak asilole thinlung lei fahnak

(c) ngakchia zeirel bak lonak. (Vuanci rian he aa pehtlaimi Nawlchuahnak No. 870)

Ngakchia himnak nih ngakchia volhpamhnak in ngakchia pawl runvennak dihlak he aa pehtlaimi kongkau pawl, ngakchia volhpamhnak i tihnungmi tawlrelnak, ngakchia volhpamhnak tihnung i a ummi ngakchia bawmhchanhnak le ngakchia volhpamhnak i thil a cangmi pawl asilole chimrelnak pawl bialehnak a huap dih. (Vuanci rian he aa pehtlaimi Nawlchuahnak No. 870)

Ngakchia zeirel lonak: An taksa lei le ruahnak lei thanchonak le ngandamnak caah a herhmi a si bantukin nunphung nih a cohlan khawhmi dirhmun pawl he ngakchia (tuah khawhnak dirhmun ah an um ko ahcun) kha nulepa le zohkhenhtu nih bawmhchanhnak leiah chambaunak. ([A Himmi Sianginn pawl Hmun](#))

Ngakchia Takpum lei volhpamhnak: A tlangpi in, ngakchia takpum lei volhpamhnak nih a sawh duhmi cu a cang sualmi si loin thazaang hramhram hman nakin ngakchia harnak peekmi kha a si. Takpum lei volhpamhnak ziaza pawl ah nam chihnak, cumhnak, benghnak, thinnak, hlonhnak, thonghnak, chuihnak, sehnak, mei in duahnak, hngawng dihnak le sivai peeknak aa tel. Nulepa asilole zohkhenhtu nih a zaw bantukin umternak asilole a zaw tiah tawnchomnak (hlan lio deuh ah cun aiawhtu sinin a langmi a si i Munchausen tiah hngalh a si) zong takpum lei volhpamhnak ziaza ah ruah a si. ([A Himmi Sianginn pawl Hmun](#))

Ngakchia Runvennak: Harnak ngaingai a simi tihnung chungah a ummi ngakchia pawl runven dingah upadi he aa pehtlaimi riantuan piaknak a si. ([A Himmi Sianginn pawl Hmun](#))

Ngakchia nu le pa sinak lei volhpamhnak: Ngakchia kum (16) tang le upa asilole a upa deuh mi (tch., tlaihhremmi nak in kum nga asilole a upa deuh mi) karlak ah nu le pa sinak lei cawlcanghnak paohpaoh cu ngakchia nu le pa sinak lei volhpamhnak a si.

Ngakchia nu le pa sinak lei volhpamhnak cu hi zong hi a si kho:

- ngakchia pakhat le upa pakhat karlak ah thazaang asilole nawlIngeihnak he (tch., cachimtu) tei in nu le pa sinak lei ziaza pakhat khat; mino le nawlIngeitu dirhmun karlak a si i thazaang thawnnak lei ah i tluk lonak a um caah hi bantu kongkau ahcun kum lei he aa pehtlaimi hnatlaknak upadi cu hman khawh a si lo, cu bantu thiamthiam in chiah piakmi ramri pawl lonhnak a um tikah pompaak le zapi zumhnak a pahnih in nawlbuarnak a um
- ngakchia pakhat le upa pakhat inchungkhar minung karlak ah, hnatlaknak, i ruannak asilole hramhram in hneknak kongkau pawl zeihmanh chim hau loin nu le pa sinak lei ziaza pakhat khat
- aa tlukmi pahnih karlak ah hnatlaknak tel lo asilole thazaang hmanna asilole hramhram in hneknak aa telmi nu le pa sinak lei tuaitamnak
- ngakchia pawl (tch., kum 14 le kum 11) karlak i hnatlaknak tel lo in nu le pa sinak lei tuaitamnak, asilole ngakchia pakhat le a dang ngakchia pakhat asilole tlaihhrem a tongmi cungah an kum asilole thanning ruangah thazaang a hmang khomi dirhmun a simi, zumh ding phunin a ummi le tavuan ngeimi tleirawl. Sining aa khatmi tleirawl pawl karlak i nu le pa sinak tuahsernak cu volhpamh ah ruah a si lo. ([A Himmi Sianginn pawl Hmun](#))

Tuah dingah fialmi Ripawt peeknak: Ngakchia volhpamhnak le zeirel lonak i lunghrinh awk a simi kongkau ripawt peek dingah phungphai lei a herhmi kha tuah dingah fialmi ripawt peeknak tiah hngalh a si. Fialmi minung pawl ah cachimtu pawl, sii sayamah pawl, palik, khuaruahnak lei zawtnak thloptu pawl, lungthin lei zawtnak thloptu pawl le sii lei riantuantu pawl an i tel. ([A Himmi Sianginn pawl Hmun](#))

Si khawhnak a ngeimi Zumhnak: Ngakchia asilole mino himnak le ngandamnak kongah zung riantuantu pawl rian ngei an si tikah aa tlakmi riantuantu phu sinah ripawt an peek ahcun biakhiahnak tuah khawhnak dingah an tuaktaan hrimhrim lai. Aa tlakmi theihhngalhnak le tuaktaannak dihlak ruahnak kha 'si khawhnak a ngeimi zumhnak' langhternak tiah hngalh a si. 'Si khawhnak a ngeimi zumhnak' asilole 'si khawhnak a ngeimi dirhmun pawl cungah zumhnak' cu tehte piah khawhmi he aa dang asinain a nih cu biachawkvai asilole ruahdamhnak sawhsawh men lawng cu a si ve hawi lo. Aa khatmi dirhmun ah si khawhnak a ngeimi minung nih aa khatmi hmun pawl cungah zumhnak a langhter ahcun 'si khawhnak a ngeimi zumhnak' cu langhter a si.

Sianginn pawngkam timi a sullam cu ngakchia nih sianginn kai caan asilole kai lo caan zongah an hman khawh dingmi taksa lei asilole thil tha a chuahpitu thil tuahnak hmun sianginn uknak lei nawlIngeitu nih an tuahmi a si, aa telchihmi cu:

- (a) sianginn umnak vawlei
- (b) awnlai he aa pehtlaimi sianginn pawngkam i thil a ummi hna (imel le intanet tuahto ning pawl telhchih in)
- (c) ngakchia hman dingah sianginn nih a tuahmi hmun dang pawl (rikhiahnak um loin sianginn ri chung, lencecelhnak lei cawlcanghnak pawl, nuamhnak ah leng chuahnak pawl, i zuamnak pawl le a dang cawlcanghnak pawl caah hmanmi hmun pawl telhchih in) ([Vuanci rian he aa pehtlaimi Nawlchuahnak No. 870](#))

Sianginn zung riantuantu ti a sullam cu sianginn pawngkam ah pompaak in rian a tuanmi a si i a nih cu:

- (a) sianginn uknak lei nawlIngeitu nih dairek in tuahmi asilole rian peekmi
- (b) mah lungtho tein riantuan piaktu asilole khawntarek lakmi rian petu (a bu in hmunkhat ah riantuanmi a si zongah a dang minung pakhat khat a si zong ah remnak sertu a si)
- (c) biaknak lei riantuantu pakhat. (Vuanci rian he aa pehtlaimi Nawlchuahnak No. 870)

5. Pawlasi lei Biakamnak pawl

Christ the King Primary School ah minkhumh cangmi siangngakchia dihlak nih him tein umnak nawl a ngei i a him lai. Kan zohkhenhnak chungah ngakchia pawl thatnak kha a pakhatnak kan i hmaithlakmi a si zungzal lai i ngakchia volhpamhnak cu kan ing lo i kan ing lai lo. Ngakchia pawl nih an himnak caah zehmanh tihphannak um loin zalong tein le duhdim tein an nun khawhnak hmun ngakchia himnak le ngakchia tlonlen thatnak pawngkam ser ding kan i tim. A hlei deuh in kan thilnung ah a ummi hna cu Aboriginal le Torres Strait Islander ngakchia, nunphung le holh aa dangmi dirhmun in a rami ngakchia le pum tlamtlin lonak a ngeimi ngakchia telhchih in hawi lo lo ngakchia pawl an si.

Kan siangngakchia pawl sinah kan biakamnak

- (a) Kan sianginn ah minkhumh cangmi mino le ngakchia pawl dihlak himnak le ngandamnak tuah dingah biakamnak kan ngei.
- (b) Ngakchia le mino pawl kha a tha lei kap le mi a sersiam kho dingmi hmuhtonnak pawl peek dingin biakamnak kan ngei.
- (c) Ngakchia le mino pawl an bia ngaih piak ding, an hmuhning pawl tha tein lak piaknak in thazaang peek ding le kanmah sin i thil pakhat kongah biahalnak an ngeihmi leh dingah biakamnak kan tuah.
- (d) Ngakchia le mino pawl cu volhpamhnak asilole harnak peeknak chungin tha tein runvennak tuah dingah biakamnak kan ngei.
- (e) A herhmi thiamnak pawl le theihhngalhnak fian ding le anmah pumpaak himnak le ngandamnak ngeih peng dingah ngakchia le mino pawl fimchim dingah biakamnak kan ngei.
- (f) A himmi sianginn pawngkam sersiamnak he pehtlai in siangngakchia pawl sinin tuahchap dingmi kawlnak le bialehnak tuah dingah biakamnak kan ngei.

Nulepa le zohkhenhtu pawl sinah kan biakamnak

- (a) An ngakchia pawl himnak le ngandamnak kong cu nulepa le zohkhenhtu pawl he lungthiang te le zalong tein pehtlaihnaak tuah dingah biakamnak kan ngei.
- (b) Kan ngakchia himnak lei a takin tuannak, pawlasi pawl le ningcang pawl kongah nulepa le zohkhenhtu pawl hmuh ning ruah piak le ngaih piak dingah biakamnak kan ngei.
- (c) Ngakchia asilole mino pawl himnak a dinhdorhter dingmi a si lo ah cun nulepa le zohkhenhtu pawl he kan biakhiahnak cu hmuh khawh dingmi si dingin biakamnak kan ngei.
- (d) Siangngakchia le innchungkhar pawl i nunphung lei an i dannak le hi nih hin zeitluk in dah siangngakchia himnak kongkau ah a hnorsur lai ti ruat bu in hngalh piak dingah biakamnak kan ngei.
- (e) Ngakchia pawl volhpamhnak in runven dingah kan hmanmi ning le cang pawl kha pehzulh tein zohfel thannak ngeih ding le thanchoter dingah biakamnak kan ngei.

Kan sianginn zung riantuantu (Sianginn i riantuantu pawl, mah lungtho tein riantuan piaktu pawl, khawntarek a latu pawl le tlangbawi pawl) sinah kan biakamnak

- (a) **Christ the King Primary School** i zung riantuantu dihlak an rian pawl tlamtinter khawhnak dingah a herhmi bawmhnak peek dingin biakamnak kan ngei. Hi ah hin caan hman le aa tlakmi cawnnak caantha sunglawi pawl aa tel.
- (b) Ngakchia himnak le mino runvennak le ngandamnak he aa pehtlaimi pawlasi le ningcang pawl fianter ding le fehter dingah caan tha sunglawi peek lengmang dingah biakamnak kan ngei. Hi ah hin Ngakchia Himnak Pawlasi le Ngakchia Himnak Ziaza lei Upadi i aa tinhmi le phungning pawl chungah kum fa te in cawnpianak tuahnak le duh herhmi ripawt peek dingah zung riantuantu tavuan pawl aa tel.

- (c) Ngakchia le mino pawl harnak chungin him tein chiahnak ding kong ah **Christ the King Primary School** i zung riantuantu pawl, tlangbawi pawl, mah lungtho tein riantuan piaktu pawl le khawntarek a latu pawl nih an chimmi vialte ngaih dingah biakamnak kan ngei.
- (d) Ngakchia asilole mino volhpamhnak a cangmi thil in a hungchuakmi pawl thil sining halnak le ruahnak cheuhnak hman tein ngeih dingin **Christ the King Primary School** i riantuantu pawl, mah lungtho tein riantuan piaktu pawl, khawntarek a latu pawl le tlangbawi cu caantha sunglawi peek dingin biakamnak kan ngei.

6. Tavuan pawl le A bu in riantuannak lei Tawltrelnak pawl

Christ the King Primary School i riantuantu asilole mah lungtho tein riantuan piaktu pakhat khat nih an tuahmi vialte le biakhiahnak an tuahmi kip ah siangngakchia pawl ngandamnak le himnak dingah pumpaak in le a bu in a biapimi le herhmi rian a tuan kha a hmaisai bik ah hngalh dingin tavuan a ngei. ([CECV Ngakchia Himnak Caah Biakammi Chuahnak](#)).

Sianginn nih ngakchia himnak caah rian le tavuan pawl a chiah cang.

6.1 Sianginn Hruainak lei Tavuan pawl Lamhmuhsaknak

Christ the King Primary School i Sianguk, sianginn uknak lei nawlgeitu le sianginn hruaitu pawl nih ngakchia himnak caah thuhpeh lonak, theihhngalhnak le i phawtzamhmi tavuan i nunphung a cawithlirtu a simi runvennak lei le timhtuahnak lei tuaktaanmi pawl thanchoternak kha tha tein tuah dingah an mah le tavuan cio kha theihhngalhpinnak ngeih ding a si. Tavuan pawl ah aa telmi cu:

- ngakchia le mino pawl caah an himnak le kan him ko tiah an i ruahnak hmunhma sersiamnak
- zung riantuantu pawl, tlangbawi pawl, mah lungtho tein riantuan piaktu pawl, le khawntarek a latu pawl vialte caah a sangmi phungning pawl le sining pawl i tlaihnak
- pakhat le pakhat upatnak le ruah piak thiamnak cungah aa hngatmi upa pawl le ngakchia pawl le mino pawl karlak ah zohchun tlakmi ziaza cawithlirnak
- zung riantuantu pawl rian chung luhnak, an kong tuaktaannak le rian an cawnnak ah a felfai mi le a faakmi tuahtuannak pawl hman a sinak kha tha tein hngalhternak
- ngakchia himnak kongkau pawl hngalh khawhnak le thuhpeh lonak ca i an theihhngalhmi thanchoter dingin caan hman le aa tlakmi cawnnak kha sianginn riantuantu pawl nih an ngeih kha tha tein hngalhternak
- ngakchia le mino runvennak le ngandamnak kong he aa pehtlaimi upadi lei tuah dingmi pawl, pawlasi le ningcang pawl fianter ding le fehter dingah caantha sunglawi peek lengmang nak
- ([Vuanci rian he aa pehtlaimi Nawlchuahnak No. 870](#)) i chiahmi bantukin Victoria Ngakchia Himnak lei Tahnak pawl i a herhmi pawl kha sianginn nih a tlinhnak kha tha tein hngalhternak

6.2 Sianginn Zung riantuantu i Tavuan pawl Lamhmuhsaknak

Sianginn zung riantuantu pawl (sianginn i riantuantu pawl, mah lungtho tein riantuan piaktu pawl, khawntarek latu pawl le tlangbawi) i Tavuan pawl ah aa telmi cu:

- ngakchia le mino pawl kha hmaizahnak le upatnak he chawnhbiaknak, zoh aa dawhmi ziaza he cawlcanghnak, an i zohkhenhnak chungah ngakchia le mino runvennak le zohkhenhnak tavuan peeknak
- ngakchia asilole mino cu volhpamh asilole zeirel lo a tong tiah sikhawhnak a ngeimi zumhnak an tuah ahcun, an riantuannak chungah upadi sermi le a chung lei in sianginn nih a kalpi cuahmahmi zulhnak

- ngakchia le mino pawl ngandamnak lei congghramhnak taksa lei in le khuaruahnak lei in a himnak hmunhma peeknak
- ngakchia le mino thatnak le ngakchia himnak kong he aa pehtlaimi an pompaak rian pawl an fiannak dingah caan hman cawnpiaknak le fimcawnnak tuahtpiaknak
- minung vialte him tein umnak le volhpamhnak in luatnak nawl ngeih a si ti ngakchia le mino pawl nih an hngalh i a thatnak lei, tavuan laknak lei le zohkhenhnak lei thinlung put pawl le ziaza pawl an ngeih khawhnak dingah bawmhnak
- sianginn i Ngakchia Himnak Ziaza lei Upadi zulhnak.

6.3 A bu in riantuannak lei Tawlrelnak pawl

Siangngakchia le mino pawl himnak tha tein tuah dingah a tanglei hi hmanna in Christ the King School nih a tanglei hi a tuan lai:

- Thanchonak dingah a herhnak zawn langhter dingin Ngakchia Himnak lei Khuakhan lairelnak Ningcang pawl i a thathnemnak kha kum fa te in tuaktaannak.
- Ziaza lei Upadi nih rian rikhhahmi, ziaza lei he aa pehtlaimi umtu hoiher pawl le cohlan khawhmi & cohlan khawh lomi pehtlaihna pawl telchih in riantuannak hmun lei i ruahchanmi pawl a sullam langhternak.
- ‘Ngakchia he aa Pehtlaimi Rian’ ah aa telmi zung riantuantu chungtel pawl, tlangbawi pawl, chikkhat bawmtu zung riantuantu pawl, mah lungtho tein riantuan piaktu pawl, le khawntarek a latu pawl i rian chung luhnak, bawmhnak, cawnpiaknak & ruahnak cheuhnak caah tuahto ning pawl.
- Ngakchia Volhpamhnak tlawmter khawhnak caah Tihnung a simi tawlrel lengmangnak pawl le ningcang pawl asilole harnak lei he aa pehtlaimi kan pawlasi pawl, ningcang pawl le cawlcangh ding tinhmi pawl thawngthanhnak
- Lunghrinh awk a simi Ngakchia Volhpamhnak ripawt peeknak le bialehnak ding caah ningcang pawl.
- Ngakchia Himnak ningcang pawl thawknak ah siangngakchia & mino pawl dihlak i telvenak & thazaang thawnternak.
- Khuate leiin a rami ngakchia pawl, pum tlamtling lo ngakchia pawl le nunphung in le/asilole holh lei aa dangmi dirhmun in a rami ngakchia pawl himnak cawithlir dingah biakamnak.

7. Kan Sianginn Zung riantuantu i Ruahchannak- Ngakchia Himnak Ziaza lei Upadi

Christ the King Primary School mibu ah, sianginn riantuantu pawl, mah lungtho tein riantuan piaktu pawl, khawntarek a latu pawl le tlangbawi cu zeitik caan paoh ah siangngakchia pawl himnak felfai tein tuah ding le sianginn ah ngakchia pakhat khat himnak kongah lungretheihnak hna a um ahcun aa tlakmi cawlcanghnak ngeih dingin kan i ruahchan. Sianginn riantuantu dihlak nih ngakchia runvennak le a herhmi dihlak zulh dingah aa tlakmi upadi, ziaza lei upadi, le pawlasi pawl le ningcang pawl tha tein a hngalh hrimhrim lai. [Ngakchia Himnak Ziaza lei Upadi](#) kan ngei cang i, cu nih cun kan zohkhenhnak ah siangngakchia pawl runvennak tuah dingah sianginn zung riantuantu pawl a biapitukmi rian an ngeih kha a langhter i volhpamhnak le asilole zeirel lonak in kilven dingah ngakchia pawl he aa tlakmi ziaza ngeihnak caah sianginn riantuantu pawl, mah lungtho tein riantuan piaktu pawl, khawntarek a latu pawl le tlangbawi pawl sin ah a tliangmi ruahnak pawl a chiah.

Ziaza lei Upadi nih riantuan ding rikhhahmi pawl, nunzia lei ziaza pawl le cohlan khawhmi & cohlan khawh lomi i pehtlaihna pawl fiang tein a sullam a langhter.

Hi Ziaza lei Upadi aa tinhmi cu pompaak pakhat cio kha lamhmuhsak ding le bawmh ding a si, cu ticun man a ngeimi, upatmi le ruang tein pehtlaihmi kan si tiah an i ruah lai. Hi nih hin ‘Ngakchia he aa Pehtlaimi Rian’

ah a tuanmi minung pakhat khat kha peek a si i sianginn vuapsaih & Riantuantu nih zulh dingmi aa tialnak cauk chungah hmuh khawh a si.

8. **Siangngakchia Himnak le Teltumnak**

Christ the King Primary School ah, an caah a biapimi thil pawl chimphuannak kongah an hmuh ning pawl le an siarem ningin zalong takin langhter dingah siangngakchia dihlak lungtho ngaiin kan forh hna.

Siangngakchia pawl nih kan him lo tiah an i ruah ahcun zeidah an tuah khawh timi kong kan cawnpiak hna i ngakchia himnak kha fian ding, hngalh ding, ceihmai ding le ripawt peek ding kha kan thiamter hna. Siangngakchia asilole an nulepa asilole zohkhenhtu pawl nih an duhmi pakhat khat kong biahalnak an kan tuahmi cungah kan ngaih i kan tuah.

9. **Ripawt peeknak le Bialehnak**

Ngakchia himnak lei ah phunzainak pawl, Ngakchia Himnak Ziaza lei Upadi chimphuannak asilole nawlbuarnak cu kan sianginn nih catialmi in a chiah i cu catialmi cu a herh ning in humhim te le a dang tein a chiah. *Ngakchia, Mino le Innchungkhar pawl ca i Upadi 2005 (Vic.), Sualnak pawl caah Upadi 1958 (Vic.)* le [Zumh awktlak si lonak](#) ripawt peeknak ca i hnatlakpinak pawl tengah ngakchia volhpamhnak tihnungmi tawlrelnak he pehtlai in phung ning in tuah dingmi pawl kha kan sianginn nih a zulh.

Ngakchia runvennak lei tuan dingmi ripawt peeknak cu aa dangmi ripawtnak a herhmi he a dang tein thenmi upadi tengah a um.

Kan sianginn i [Ngakchia Runvennak – Ripawt peeknak Pawlasi](#) 9/8/2016 ah kan tharchuahmi cu kan sianginn ah ngakchia cu runven a herh ko asilole sualnak tuahpi a tong ko tiah zumhnak a um tikah aa tlakmi upadi tengah a herhmi dantatnak a tuah i ripawt peek ningcang pawl le lamhmuhksaknak a ngei.

Kan pawlasi nih zung riantuantu pawl, mah lungtho tein riantuan piaktu pawl le innchungkhar pawl a bawmh hna:

- runvennak a herhmi ngakchia asilole mino a sawh piak khotu pawl langhter ding ah
- ‘si khawhnak a ngeimi zumhnak’ cu zeitindah langhter a si ti hngalhter ding ah
- runvennak a herhmi ngakchia asilole mino ripawt peek ding ah
- sualnak he aa pehtlaimi ngakchia volhpamhnak le upadi tengah nu le pa sinak tuahnak he pehtlai in ngakchia runvennak upadi le phung ning in an tuah dingmi rian tengah ripawt peek ding hrimhrim a simi tuah awk rian pawl zulh ding ah

Siangngakchia a thatnak le/asilole himnak kongkau ah a herh ning in a tlakmi cawlcanghnak he leh dingah kan sianginn nih chunglei in riantuannak tha tein ngeih dingah a rak thawkmi a um ve cang ko.

Siangngakchia pakhat i a thatnak kong cu thil sining halnak le hmailei bawmhak ding caah aa tlakmi cawlcanghnak le caantha sunglawi a peknak hmangin lam a hruaitu dingmi Ngakchia Himnak Phu chungtel sinah a herhmi pawl chuahpi ding a si.

Kan phunzainak pawl le langhternak tuah cuahmahmi pawl cu a tanglei langhter pawlasi le ningcang pawl ah hin a tungtlangpi le dikthlir in langhter a si.

- [Ngakchia Runvennak lei Ripawt peeknak Pawlasi \(2016\)](#)
- [Phunzainak caah Biakhihnan Pawlasi \(2014\)](#)
- [Nehsawhnak Pawlasi \(2015\)](#)

10. Sianginn Zung riantuantu laaknak le Tuaktaannak

Christ the King Primary School nih ngakchia he aa pehtlaimi rian i aa tel dingmi riantuantu pawl le mah lungtho tein riantuan piaktu pawl laak an si tikah

a felfaimi le a fakmi tuaktaannak a hman lai. Ngakchia himnak le a herhmi pawl tuaktaannak kan tuahmi pawl ah riantuantu, khawntarek a latu le mah lungtho tein riantuan piaktu dirhmun pawl caah fakthanhnak pawl vialte le a sawktu pawl vialte kha sianginn i Ngakchia Himnak Ziaza lei Upadi le Ngakchia Himnak Pawlasi kawpi pawl peek kha aa tel.

Siangngakchia he aa pehtlaimi rian chungah i tel dingin riantuantu pawl, khawntarek a latu pawl le mah lungtho tein riantuan piaktu pawl rian chung luhternak le thimnak ah,

a si khomi thazaang chuahnak pawl kan tuah:

- a sawktu i Ngakchia he Riantuannak Cheknak le Ram chung Palik lei Cheknak sining le/asilole riantuannak lei minkhumhnak (a pehtlai ningin) fehter ding
- pumpaak sining le rian pakhat khat asilole a dang a fimthiamnak pawl tehte laak ding
- a sawktu i ngakchia lei riantuannak ah aa telnak tuanbia fianter ding
- a sawktu i rian caah aa tlaknak le ngakchia pawl he riantuannak a langhtertu chirchanhmi pawl laak ding

Ngakchia pawl he Riantuannak Cheknak pawl le Victoria Cachimnak Sianginn (Victorian Institute of Teaching (VIT)) minkhumhnak bantukin zung riantuantu pawl rian lei minkhumhnak a herhmi dirhmun zohfel than lengmang nak telchih in, Ngakchia pawl he riantuan dingah sianginn zung riantuantu pawl kha an i tlak maw ti kha pehzulh in cheknak le tuaktaannak kan ngei lengmang ko.

11. Ngakchia Himnak- Sianginn Zung riantuantu caah Fimcawnnak le Cawnpiaknak

Ngakchia himnak kongkau pawl hngalh khawhnak le thuhpheh lonak ca i an theihhngalhmi thanchoter dingin caan hman le aa tlakmi caantha sunglawi he riantuantu pawl, mah lungtho tein riantuan piaktu pawl le tlangbawi pawl cu **Christ the King Primary School** nih a peek hna. Hi ah hin aho paoh nih an rian le phungning in tuah dingmi rian pawl le tavuan pawl le ngakchia volpamhnak le zeirel lonak a um ko tiah lunghrinhmi ripawt peeknak caah ningcang pawl tha tein hngalhnak dingah a chung i va i teltumnak, cawnpiaknak tuah lengmang nak le rian cawnnak aa tel.

Ngakchia Himnak ah Zung riantuantu Chungtel pawl nih an tuah dingmi rian pawl an tlinh khawhnak ding bawmh chap dingah sianginn nih kum khat voikhat rian cawnnak & cawnpiaknak caantha sunglawi a langhter.

Sianginn nih a bawmhmi cawnnak & cawnpiaknak caantha sunglawi aa tel, asinain rikhih mi a um lo:

- Caanhmaan Zung riantuantu meting pawl ah Ngakchia Himnak cu Ngakchia Himnak he aa pehtlaimi kongkau paohpaoh ah biaruahnak le pehtlaihnak fawiter dingah ceih awk ah chiahmi pakhat a si.
- Sianginn i Ngakchia Himnak a herhmi pawl chungah kum fa te in luhternak.
- Ngakchia Himnak he aa pehtlaimi rian & phung ningin tuah dingmi pawl & tavuan pawl cungah kum fa te in tharter thannak.
- Sianginn i Ziaza lei Upadi a herhmi pawl kum fa te in tharter thannak le hngalhter thannak.
- Victoria Fimcawnnak Phuthen i 'awnlai' Ripawt peek ding hrimhrim tiah chiah piakmi kha kum fa te in tlinhnak.

12. Tih a nung ngaimi Lairelnak

Christ the King Primary School ah siangngakchia himnak lengah kan sianginn pawngkam dihlak himnak caah tihnungmi pawl langhternak le tuaktaannak le harnak hrampi a si khomi pawl vialte tlawmternak asilole hlohnak cu felfai te le ningcang tein tuah dingah biakamnak kan ngei. Ngakchia himnak caah tihnungmi khuakhaan lairelnak kan ningcang pawl caa in chiahnak, chapchuannak, cheknak le caan hmaan tein zohfel thannak kan ngei i tihnung mi a thar a chuah ning le a herh ning in thlen nawnnak kan tuah.

Sianguk, Sianguk Airawltu, Siangngakchia Thatnak lei Hruaitu telh in Ngakchia Himnak Phu cu tihnungmi pawl langhternak le tawlrelnak tuah ti dingah dirh a si cang.

Ngakchia volhpamhnak a phunphun langhternak le tonghthamnak ah sianginn mibu chung pawl bawmchanh dingah a tanglei ningcang pawl hi laak dingmi an si:

1. Ngakchia himnak Khuakhaan lairelnak lei Ningcang pawl i a thathnemnak cu [Ngakchia Himnak lei Tihnungmi Khuakhaan lairelnak Cheknak](#). hmangin sianginn nih kum fa te in tuaktaannak a tuah lai.
2. Sianginn, zung riantuantu chungtel pawl he biaruahnak ngeih in, Siangngakchia Aiawhtu bu le nulepa aiawhtu nih ruahlo piin a cang khomi thil le harnak a chuakpi khomi hloh asilole tlawmter ding ah hman dingmi ningcang pawl tlaih khawh ding le ngakchia himnak lei thil tihnung a si khomi pawl langhter dingah Ngakchia Himnak lei Tihnungmi Tuaktaannak an tuah lengmang lai.
3. Sianginn pawngkam, sianginn asilole nulepa cawlcanghnak chungah a lenglei thlennak a um tikah sianginn nih zung riantuantu chungtel he ceihmainak tuah ti in kum khat voikhat Ngakchia Himnak lei Tihnungmi Tuaktaannak kha a zohfel than lai.

13. Aa Tlakmi Upadi Sernak

- *Ngakchia, Mino le Innchungkhar pawl Upadi 2005 (Vic.)*
- *Ngakchia he Riantuantinak Upadi 2005 (Vic.)*
- *Fimcawnnak le Cawnpianak Remhthannak Upadi 2006 (Vic.)*
- *Thil tha ngah khawhnak dingah Ruannak Upadi 2010 (Vic.)*
- *Pumpak zalonnak Upadi 1988 (Cth)*
- *Sualnak pawl caah Upadi 1958 (Vic.)*- Hi Upadi tang ah hin sualnak tuahnak he aa pehtlaimi nawlbuarnak a thar pathum zapi sinah hngalhternak tuah a si.
 - a) [Sualnak phuan dingah chambaunak](#) Ngakchia kum 16 tang cu upa pakhat nih nu le pa sinak lei sualnak a tuahpi ko tiah zumhmi upa pakhat khat cu palik sinah thawngpaang ripawt peek ding kha tuah awkmi rian pakhat a si. Palik sinah thawngpaang phuannak chambaunak cu sualnak he aa pehtlaimi that lonak a si.
 - b) [Sualnak runven dingah chambaunak](#): Bu pakhat zohkhenhnak, ruahnak cheuhnak asilole nawlungeihnak tangah a ummi kum 16 tang ngakchia pakhat cung ah chim awk tlak in tihnungmi a um ahcun upa pakhat nih nu le pa sinak lei sualnak tuahpinak a ingtu ah a cang i mah bu he zong cun pehtlainak an ngei i cu bantuk cu sualnak a si. Bu chungah nawlungeitu dirhmun a simi minung pakhat nih sualnak a tuah i volhpamhnak tihnung hngalh ko bu le cu tihnung cu tlawmter asilole hloh dingah thazaang thawnnak asilole tavuan a ngei ko, asinain hngalh ko bu in a tuah lo.
 - i) [Nu le pa sinak lei Sualnak](#) Ngakchia he a hnu deuh ah nu le pa sinak tuahnak fawiter dingah nu le pa sinak he aa pehtlaimi tuahsernak rak langhter chungmi kha hi sualnak nih aa hmuichon. Nu le pa sinak cu a minung in asilole awnlai in tuah khawh a si, tahchunhnak ah awnlai, vuapsaih chung i tonnak pawl le imel pawl hmang in i pehtlainak.

14. Pehtlaihna a ngeimi Pawlasi pawl

14.1 Katholik Fimcawwnak Melbourne Pawlasi pawl

- Pawlasi 2.2 #: [Zung riantuantu pawl i an Rian he aa Pehtlaimi Lamhuhsaknak pawl](#) (zohfel thannak tuah lio a si)
- Pawlasi 2.19#: [Ngakchia Runvennak – Ripawt peeknak lei Tuah dingmi pawl](#)
- Pawlasi 2.19a # [Sianginn Lamhuhsaknak pawl –Palik le DHHS Biahlnak Phungphai pawl](#)
- Pawlasi 2.20: #: Ziaza tha lo lei Pawlasi (laakthan a si i zohfel thannak tuah lio a si)
- Pawlasi 2.26 #: [Siangngakchia pawl Pathian bia in Cawmkennak Katholik sianginn pawl ah](#)(zohfel thannak tuah lio a si)

14.2 Sianginn Pawlasi pawl

- [Ngakchia Runvennak – Ripawt peeknak lei ah Tuah dingmi pawl](#)
- [Siangngakchia ThatnakPawlasi](#)
- [Siangngakchia Tuanvo a ngeimi Hmangtu Hnatlaknak](#)
- [Zung riantuantu Tuanvo a ngeimi Hmangtu Hnatlaknak](#)
- [Nulepa Tuanvo a ngeimi Hmangtu Hnatlaknak](#)
- [Zatlang nun lei Pehtlaihna Pawlasi i Tuanvo a ngeimi Hmannak](#)
- [Siangngakchia Ruahnak peknak lei Pawlasi](#)
- [Mah lungtho tein riantuan piaktu i Pawlasi](#)
- [Phunzainak lei Biakhiahna Pawlasi](#)

15. Pawlasi Nawlbuarnak

Hi pawlasi chungah **riantuantu** pakhat cu tuah dingmi rian, tuanvo asilole tavuan pakhat khat ah nawlbuarnak a ngei ko tiah lunghrinna a um ahcun, riantuanna lei kongkau tawrel dingah **Christ the King Primary School** nih *Victoria Katholik Fimcawwnak lei Rian Tampi Hnatlaknak 2013* (*Victorian Catholic Education Multi Enterprise Agreement 2013* (VCEMEA) i upadi then 13 tang kha tuaktaan hram a domh men lai. Hi nih hin dingrep (sikhaan) lei he aa pehtlaimi biapipa pawl a chuahpi men lai.

Hi pawlasi chungah tuah awk ding a simi rian, tavuan asilole tuanvo ah **sianguk** cu nawl a buar ko tiah lunghrinna a um ahcun, rian ngeimi phu cu biakinn tlangbawi asilole riantuantu pehtlaihna tuah dingah ruahnak peek a si. Aa tlakmi theiherna kha Katholik Fimcawwnak Melbourne (Rian he aa pehtlaimi Ziaza, Umtu hoiher le Hlathlainak lei Zung) zongah tuah ding a si.

Sianginn mibu a dang chungtel pakhat khat nih hi pawlasi chungah tuah dingmi rian, tuanvo asilole tavuan pakhat nawlbuarnak a ngei ko tiah lunghrin a si ahcun, sianginn nih aa tlakmi dantatnak a tuah lai, hi he aa tlak ning telhchih in: [Ngakchia Runvennak – Ripawt peeknak lei ah Tuah dingmi pawl](#), [Phunzainak lei Biakhiahna Pawlasi](#) le/asilole Katholik Fimcawwnak Melbourne pehtlaih (Rian he aa pehtlaimi Ziaza, Umtu hoiher le Hlathlainak lei Zung).

16. Hi Ngakchia Himnak Pawlasi Zohfelthannak

Christ the King Primary School ah kan ngakchia himnak lei tuahto ning pawl le tuah tuanmi pawl thanchonak tuah lengmang dingin biakanna ka ngei. Hi pawlasi cu rian a tuan khomi catialmi si dingah kan i tinhmi a si i a takin riantuanna ah aa keih dingin caan hmaan tein zohfel than lengmang ding le upadi asilole thil sining chungah aa thlengmi pawl he tlumtla dingin tharchuah lengmang ding a si.

Pawlasi tharchuahmi tuanbia tha tein kan chia lai.

Pawlasi Tharchuahmi pawl Tuanbia

Nithla	Fianternak (tch., a biapi deuhmi zohfel thannak, a biapi deuh lomi zohfel thannak)
Hniang (August) 2016	Pawlasi Thar Ahran

17. Chirchanhmi pawl

Victoria Katholik Fimcawnnak lei Nawlchuahnak Ltd (CECV) 2016, [Ngakchia Himnak caah Biakammi Chuahnak](#): Katholik sianginn pawl ah ngakchia le mino vialte caah nunphung himnak le kilvennak.

Victoria Katholik Fimcawnnak lei Nawlchuahnak Ltd (CECV) 2013, [Victoria Katholik Fimcawnnak lei Rian Tampi Hnatlakkak 2013](#) , CECV.

Mizapi caah Katholik Fimcawnnak 1997, [Kumthongbu Pathumnak A thawkka i Katholik Sianginn](#), Vatican.

A Himmi Sianginn pawl Hmun 2014, [Ram chung i a Himmi Sianginn pawl Tungtlang A sullam fianternak caah sau deuh in tialmi](#), Australia Acozah Fimcawnnak le Cawnpiaknak Phuthen.

Victoria Pyine 2016, [Ngakchia a Himmi Tahnak pawl](#) – Sianginn pawl chung i Ngakchia Volhpamhnak Tihnungmi Tawlrelnak: Vuanci rian he aa pehtlaimi Nawlchuahnak No. 870, Fimcawnnak & Cawnpiaknak Remhthannak Upadi 2006, Victoria Acozah nih Thawngthanhnak No. S2.

Victoria Acozah Dinfelnak Phuthen 2016, [Zumh awktlak si lonak Thilri](#) .